

PRIOPĆENJE

Petra Buljević Zdjelarević

Ured za odnose s javnošću IRB-a

T +385 (1) 457-1269 M (99) 267-95-14

E info@irb.hr

ZAGREB, 29. 11. 2013.

**Potreban nam je studij znanstvene komunikacije
Panel diskusija: 'Znanstvena komunikacija kao kolegij ili studij'**

Treba nam trening za znanstvenike i novinare, ali i poticajna politika!

Znanstvena komunikacija trebala bi biti poseban studij, ali kako je put do toga kompleksan, prvi konkretan korak prema rješenju treba biti povećanje mobilnosti unutar sveučilišta, zaključak je rasprave održane u MM centru Studentskoga centra (SC) Sveučilišta u Zagrebu.

Odgovor je to na pitanje postoji li potreba za pokretanjem studija znanstvene komunikacije postavljenog u sklopu panel diskusije 'Znanstvena komunikacija kao kolegiji ili studij' u organizaciji Instituta Ruđer Bošković (IRB), Udruge Profesor Baltazar, projekta 'Znanstveni edukativno-zabavni centar' (ZEZ) i popularno znanstvene radijske emisije 'Znanost na eteru'.

Kako je rečeno, raspravu je potaknula činjenica da znanstvenik komunicira s brojnim i složenim javnostima te iako su komunikacija i jasno prikazivanje rezultata istraživanja sastavni dio istraživačkog rada, ta je komunikacija još uvijek prepuna šumova pa se poruke nerijetko krivo prenesu, a ponekad komunikacija u potpunosti izostane. To je i jedan od razloga, pored politike, zbog kojeg se danas i suočavamo sa situacijama kao što su niske upisne kvote na fakultetima prirodnih i tehničkih znanosti, slabom komercijalizacijom istraživanja, neprilagođenim zakonodavnim, administrativnim i birokratskim procedurama i sl.

Svoja stajališta o svim tim pitanjima iznijeli su gosti rasprave prof. dr. Paola Rodari s Međunarodne škole za napredne studije (SISSA) u Trstu, prorektorica za studije i studente zagrebačkoga Sveučilišta prof. dr. sc. Blaženka Divjak te prof. dr. Dejan Vinković s Prirodoslovnog-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu i direktor Instituta sinergije znanosti i društva u Čakovcu (ISZD).

Poseban gost komentator bila je, pak, izvanredna profesorica na Hrvatskim studijima, komunikologija, novinarka i urednica na 1. programu HRT-a dr. sc. Blanka Jergović, a moderator rasprave dugogodišnji znanstveni komunikator i urednik emisije Znanost na eteru Radija Student Bojan Markičević.

U raspravi je iz publike sudjelovao i ravnatelj IRB-a dr. sc. Tome Antičić rekavši kako je znanstvena komunikacija nužna za znanstvenike jer bez pravilno i ciljano formulirane poruke ili priče znanstvenik danas ne može biti konkurentan, ne može doprijeti do djece, roditelja, srednjoškolaca, profesora, ministara ni ulagača, a da ne spominjemo međunarodnu zajednicu. Antičić je posvjedočio kako je osobno puno naučio upravo o tome na nedavnoj prezentaciji koju su održali 'poslovni anđeli' - uspješni poduzetnici ili iskusni rukovoditelji.

Osnivanje studija je složen proces

I dok nema dvojbe da je studij potreban prorektorica Divjak obrazložila je da je njegovo osnivanje kompleksna procedura, ali i rekla da još nitko nije predložio njegovo osnivanje. Prof. Divjak je posebno

istaknula kako je za pokretanje takvog studija prvo potrebno uspostaviti kvalitetnu infrastrukturu u stručnjacima.

Prof. Vinković istaknuo je kako neupitno postoji interes za pokretanjem takvog studija. Naglasio je da bi u takav program trebali biti uključeni profesionalci iz medija i PR stručnjaci, što se u slučaju kolegija iz znanstvene komunikacije kojeg je pokrenu na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu pokazalo dobitnom kombinacijom. Za sada imamo tek par primjera takvih kolegija, istaknuo je, a kod postojećih imamo problem u njihovoj dostupnosti studentima jer, naglasio je, ne bi se smjelo događati da student s jednog fakulteta treba ishoditi dozvolu dekana kako bi pohađao kolegij koji želi na drugom fakultetu.

Unaprijediti mobilnost na sveučilištima

Sudionici su se složili kako je kao prvi korak potrebno unaprijediti mobilnost na sveučilištima koja danas skoro da i ne postoji, te potaknuti fakultete prirodnih i tehničkih znanosti da uvrstite znanstvenu komunikaciju kao redoviti kolegij u svoje programe. Također, prof. Divjak je istaknula kako bi svaki postojeći kolegij trebao zapravo uzimati taj aspekt u obzir i pripremati studente da danas-sutra mogu komunicirati s različitim ciljni skupinama, donosno omogućiti studentima usvajanje generičkih znanja kroz postojeće studije.

Na pitanje kako je to sve počelo u Italiji, profesorica Rodari odgovorila je da je prvo provedeno istraživanje, zatim su pokretali rasprave i neku vrst redovitih susreta zainteresiranih iz predstavnika medija i znanosti, zatim su pokrenuli kolegije te tijekom kratkog vremena stvorili kritičnu masu i pokrenuli specijalistički studij u trajanju od 2 godine koji okuplja 20 studenata svake godine.

Potrebna je poticajna politika

Činjenica je da je znanost često isprepletena s nekim ključnim javnim političkim pitanjima i odlukama sa kojima se zemlja suočava. Ako znanstvenici ne komuniciraju aktivno o ključnim temama kao što su klimatske promjene, genetski modificirana hrana, razina do koje ćemo ulagati u razvoj novih lijekova, genetska istraživanja, istraživanja svemira i sl., javnosti nije u mogućnosti donijeti inteligentne političke odluke koje su u najboljem interesu zemlje.

Pored toga, znanstvenici igraju ključnu ulogu kao javni komentatori kroz različite kanale u motiviranju novih generacija studenata i istraživača.

Međutim, kako bi znanstvenici bili uspješni u komunikaciji treba ih netko tome podučiti, kako je to komentirala Blanka Jergović u svojem izlaganju: 'Treba nam trening za znanstvenike i novinare, ali i poticajna politika.'

Panel diskusija organizirana je u sklopu projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS) 'Znanost je IN', pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Zagrebu i Grada Zagreba te uz potporu partnera projekta CARNeta, Instituta sinergije znanosti i društva (ISZD), Kongresnog ureda Turističke zajednice Grada Zagreba, Kulture promjene Studentskog centra u Zagrebu, Međunarodnog instituta znanosti i obrazovanja (MIZO) i Udruge Kreatom.

KORISNE POVEZNICE:

PRVA PANEL DISKUSIJA: NAJAVA - <http://www.irb.hr/lzdvojeno/Znanost-je-IN>

ZAKLJUČCI: <http://www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije/Pametna-drzava-zna-da-treba-uloziti-u-darovite-pojedince>

Web: <http://zez.hr/znanost-je-in/>